

โครงการสอน ภาคเรียนที่ 1/2568

ลักษณะรายวิชา

หลักสูตร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2567

ประเภทวิชาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว กลุ่มอาชีพการโรงแรม สาขาวิชา การโรงแรม

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต
อ้างอิงมาตรฐาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

วางแผน ควบคุม และเลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยในการปฏิบัติงานอาชีพภายใต้หลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมตามมาตรฐานการปฏิบัติงานอาชีพ

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจเกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานอาชีพ
2. สามารถปฏิบัติงานตามหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
3. สามารถวางแผนแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ
4. มีเจตคติและกิจนิสัยการปฏิบัติงานภายใต้หลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมตามลักษณะงานอาชีพ

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม
2. วางแผนการควบคุมป้องกันโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานในอาชีพ
3. วางแผนประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยตามมาตรฐาน
4. เลือกใช้อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคลตามกฎหมายการปฏิบัติงาน
5. วางแผนปรับปรุงสภาพแวดล้อมการทำงานตามหลักสุขภาพความปลอดภัย
6. ปฐมพยาบาลเบื้องต้นตามมาตรฐานความปลอดภัย
7. ปรับปรุงแก้ไขปัญหามือเบื้องต้นด้านสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในงานอาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในการปฏิบัติงานอาชีพปัญหา ด้านมลพิษ โรคที่เกิดจากการทำงาน อุปกรณ์ป้องกันภัยส่วนบุคคล การควบคุมป้องกันอุบัติเหตุเบื้องต้นสภาพ การทำงานที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพด้านร่างกายและจิตใจ การประเมินความเสี่ยงด้านความปลอดภัยเบื้องต้น การปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ การจัดการความปลอดภัยและอาชีวอนามัยเบื้องต้น เครื่องหมายและสัญลักษณ์ด้านความปลอดภัย การปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุเบื้องต้น อันตรายจากสิ่งแวดล้อมในการทำงาน การจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานตามหลักความปลอดภัย กฎหมาย เบื้องต้นที่เกี่ยวข้องกับหลักสุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ตารางวิเคราะห์หน่วยการเรียนรู้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับราย วิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม				
งานหลัก (Duty)	งานย่อย (Task)	สมรรถนะย่อย (มาตรฐาน อาชีพ)	ความรู้ ในการปฏิบัติงาน	ทักษะ ในการปฏิบัติงาน
1. ควบคุม ป้องกัน และแก้ไขปัญหา ด้านอาชีวอนามัย และความ ปลอดภัย	1.1 ควบคุมปัญหา ด้านอาชีวอนามัย และความ ปลอดภัย	-	1.หลักอาชีวอนามัย 2.ความปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน 3.หลักการของความ ปลอดภัย	1.นำเสนอหลักอาชีว อนามัย 2.อธิบายความ ปลอดภัยในการ ปฏิบัติงาน 3. อธิบายหลักการของ ความปลอดภัย
	1.2 ป้องกันปัญหา ด้านอาชีวอนามัย และความ ปลอดภัย		1. การจัดการอาชีวอนามัยเบื้องต้น 2. บุคลากรในการจัดการ อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย 3. หลักการจัดการอาชีว อนามัยในสถาน ประกอบการ 4. ตัวอย่างกิจกรรมด้านอา ชีวอนามัยและความ ปลอดภัย	1. ตรวจสอบและ ประเมินความเสี่ยงใน สถานที่ทำงาน 2. เสนอตัวอย่าง กิจกรรมด้านอาชีว อนามัยและความ ปลอดภัย
	1.3 งานการจัดการ อาชีวอนามัยและ ความปลอดภัย และ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง		1.ความเป็นมาของ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ งานอาชีวอนามัยและ ความปลอดภัย 2.พระราชบัญญัติความ ปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการ ทำงาน พ.ศ.2554	1. อธิบายความเป็นมา ของกฎหมายที่ เกี่ยวข้องกับการ อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย 2.ตีความกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องกับการ อาชีวอนามัยและความ ปลอดภัย

			3.กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและ สภาพแวดล้อมในการ ทำงานเกี่ยวกับสารเคมี 2556 4.กฎกระทรวงกำหนด มาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัยอาชีว อนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานเกี่ยวกับ ไฟฟ้า 5.กฎกระทรวงกำหนด มาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการ ด้านความปลอดภัยอาชีว อนามัยและสภาพแวดล้อม ในการทำงานเกี่ยวกับที่อับ อากาศ พ.ศ.2562 6. ปัญหาการบังคับใช้ กฎหมาย 7. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับงานด้านอาชีวอนามัย และความปลอดภัย	
2. วางแผนการ การควบคุม ป้องกันมลพิษ โรค และอุบัติเหตุที่เกิด จากการทำงาน	2.1 วางแผนควบคุม มลพิษและภาวะ มลพิษ	-	1. ความหมายของมลพิษ 2. สาเหตุของมลพิษ 3. มลพิษทางอากาศ 4. มลพิษทางน้ำ 5. มลพิษทางขยะ มลพิษทางเสียง	1. แก้ปัญหามลพิษที่ เกิดขึ้นจากการทำงาน

			7. มลพิษทางดิน 8. มลพิษทางอาหาร 9. แนวทางการแก้ไข ปัญหามลพิษ	
	2.2 ป้องกันอันตราย จากสิ่งแวดล้อมการทำงาน		1. ความหมายและลักษณะ ของสภาพแวดล้อมในการทำงาน 2. มลพิษจาก สภาพแวดล้อมด้าน ชีวภาพ 3. มลพิษจาก สภาพแวดล้อมด้าน กายภาพ 4. มลพิษจาก สภาพแวดล้อมด้านเคมี 5. มลพิษจาก สภาพแวดล้อมด้าน ยศาสตร์	1. แสดงวิธีการการ ป้องกันอันตรายของ สภาพแวดล้อมในการทำงาน
	2.3 งานโรคและ อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ประกอบอาชีพหรือ การทำงาน		1. ความหมายของโรคและ อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ทำงาน 2. โรคที่เกิดจากการ ทำงานและแนวทาง ป้องกัน 3. อุบัติเหตุที่เกิดจากการ ทำงานและแนวทาง ป้องกัน	1. แสดงความรู้ เกี่ยวกับความหมาย ของโรคและอุบัติเหตุที่ เกิดจากการทำงาน 2. แสดงความรู้ เกี่ยวกับโรคที่เกิดจาก การทำงานและ แนวทางป้องกัน 3. แสดงความรู้ เกี่ยวกับอุบัติเหตุที่เกิด จากการทำงานและ แนวทางป้องกัน
3. ปรับปรุงสภาพ การทำงานตาม หลักกายศาสตร์อา	3.1 ปรับปรุงสภาพ การทำงานตามหลัก กายศาสตร์	-	1. กายศาสตร์การทำงาน 2. กายศาสตร์กับลักษณะ ท่าทางการทำงาน	1. แสดงความรู้ เกี่ยวกับกายศาสตร์

ชีวอนามัยและความปลอดภัย			3.หลักยศาสตร์กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	2. วางแผนกายศาสตร์กับลักษณะท่าทางการทำงาน 3.วางแผนหลักกายศาสตร์กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน
	3.2 อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย		1.เครื่องหมายและสีที่ใช้กับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 2.เครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัยในการทำงาน 3.การกำหนดเขตพื้นที่ความปลอดภัย	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับเครื่องหมายและสีที่ใช้กับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 2. อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย
	3.3 เลือกใช้เครื่องป้องกันอันตราย		1. ความรู้เกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 2. ประเภทของเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 3. การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานใช้อุปกรณ์การป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	1. แสดงความรู้เกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 2. แสดงความรู้เกี่ยวกับประเภทของเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 3. สามารถการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานใช้อุปกรณ์การป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
	3.4 งานปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือผู้ประสบอันตราย		1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 2. ความรู้พื้นฐานสำหรับการปฐมพยาบาล 3. การปฐมพยาบาลผู้ป่วยตามอาการ	1. แสดงความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 2. ปฏิบัติตามความรู้พื้นฐานสำหรับการปฐมพยาบาล

4. ปรับปรุง แก้ไข ปัญหาเบื้องต้น ด้านสุขภาพความ ปลอดภัยและ สิ่งแวดล้อมในงาน อาชีพ	4.1 ตรวจสอบความ ปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือ และ เครื่องจักร สภาพแวดล้อมให้ เป็นไปตามมาตรฐาน	-	1. การตรวจสอบอุปกรณ์ และเครื่องมือ 2. การตรวจสอบ เครื่องจักรในงาน อุตสาหกรรม 3. การตรวจสอบ สภาพแวดล้อมในการ ทำงาน 4. การตรวจสอบตาม มาตรฐานสากล	1. ตรวจสอบอุปกรณ์ และเครื่องมือ 2. ตรวจสอบ เครื่องจักรในงาน อุตสาหกรรม 3. ตรวจสอบ สภาพแวดล้อมในการ ทำงาน 4. ตรวจสอบตาม กำหนดใน มาตรฐานสากล
	4.2 วางแผนการ ป้องกันและระงับเหตุ ฉุกเฉิน		1. การวิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมินสถานการณ์ 2. แผนป้องกันเบื้องต้น 3. แผนการอพยพและการ ระงับเหตุ 4. การสื่อสารและการแจ้ง เตือน	1. วิเคราะห์ความเสี่ยง และประเมิน สถานการณ์ 2. จัดทำแผนป้องกัน เบื้องต้น 3. จัดทำแผนการ อพยพและการระงับ เหตุ 4. อธิบายการสื่อสาร และการแจ้งเตือน

ตารางวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนรู้

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

หน่วยการเรียนรู้	ความสามารถที่คาดหวัง									รวม	จำนวน ชั่วโมง ท/ป
	พุทธิพิสัย						ทักษะ พิสัย	จิต พิสัย	ประยุกต์ ใช้		
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การประเมินค่า	การสร้างสรรค์					
1. ควบคุมปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	1	0	5	1/2
2. ป้องกันปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	1	0	5	1/2
3. งานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง	1	1	2	-	-	-	1	2	0	7	1/2
4. วางแผนควบคุมมลพิษและภาวะมลพิษ	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
5. ป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมการทำงาน	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
6. งานโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการทำงาน	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
7. ปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	1/2
8. อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย	1	1	1	-	-	-	1	2	0	6	2/4
9. เลือกใช้เครื่องป้องกันอันตราย	1	1	2	-	-	-	1	2	0	7	2/4

[illegible]

หน่วยการเรียนรู้

รหัสวิชา 20001-1001 ชื่อวิชา สุขภาพความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม

ทฤษฎี 1 ชั่วโมง/สัปดาห์ ปฏิบัติ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน 2 หน่วยกิต

หน่วย ที่	หน่วยการเรียนรู้	เวลาเรียน (ชม.)		
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ	รวม
1	ควบคุมปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 1.1 หลักอาชีวอนามัย 1.2 ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน 1.3 หลักการของความปลอดภัย	1	2	3
2	ป้องกันปัญหาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2.1 การจัดการอาชีวอนามัยเบื้องต้น 2.2 บุคลากรในการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 2.3 หลักการจัดการอาชีวอนามัยในสถานประกอบการ 2.4 ตัวอย่างกิจกรรมด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	2	3
3	งานการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 3.1 ความเป็นมาของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีวอนามัยและความปลอดภัย 3.2 พระราชบัญญัติความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ.2554 3.3 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมี 2556 3.4 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้า 3.5 กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับที่อับอากาศ พ.ศ.2562 3.6 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย 3.7 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย	1	2	3
4	วางแผนควบคุมมลพิษและภาวะมลพิษ 4.1 ความหมายของมลพิษ 4.2 สาเหตุของมลพิษ	2	4	6

	4.3 มลพิษทางอากาศ 4.4 มลพิษทางน้ำ 4.5 มลพิษทางขยะ 4.6 มลพิษทางเสียง 4.7 มลพิษทางดิน 4.8 มลพิษทางอาหาร 4.9 แนวทางการแก้ไขปัญหามลพิษ			
5	ป้องกันอันตรายจากสิ่งแวดล้อมการทำงาน 5.1 ความหมายและลักษณะของสภาพแวดล้อมในการทำงาน 5.2 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านชีวภาพ 5.3 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ 5.4 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านเคมี 5.5 มลพิษจากสภาพแวดล้อมด้านศาสตร์	2	4	6
6	งานโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการประกอบอาชีพหรือการทำงาน 6.1 ความหมายของโรคและอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน 6.2 โรคที่เกิดจากการทำงานและแนวทางป้องกัน 6.3 อุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานและแนวทางป้องกัน	2	4	6
7	ปรับปรุงสภาพการทำงานตามหลักการยศาสตร์ 7.1 การยศาสตร์การทำงาน 7.2 ยศาสตร์กับลักษณะท่าทางการทำงาน 7.3 หลักยศาสตร์กับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	1	2	3
8	อ่านและปฏิบัติตามเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 8.1 เครื่องหมายและสีที่ใช้กับเครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัย 8.2 เครื่องหมายและสัญลักษณ์ความปลอดภัยในการทำงาน 8.3 การกำหนดเขตพื้นที่ความปลอดภัย	2	4	6
9	เลือกใช้เครื่องป้องกันอันตราย 9.1 ความรู้เกี่ยวกับเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 9.2 ประเภทของเครื่องป้องกันอันตรายส่วนบุคคล 9.3 การจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานใช้อุปกรณ์การป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	2	4	6
10	งานปฐมพยาบาลและการช่วยเหลือผู้ประสบอันตราย 10.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล 10.2 ความรู้พื้นฐานสำหรับการปฐมพยาบาล 10.3 การปฐมพยาบาลผู้ป่วยตามอาการ	1	2	3

11	ตรวจสอบความปลอดภัยของอุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องจักร สภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามมาตรฐาน 11.1 การตรวจสอบอุปกรณ์และเครื่องมือ 11.2 การตรวจสอบเครื่องจักรในงานอุตสาหกรรม 11.3 การตรวจสอบสภาพแวดล้อมในการทำงาน 11.4 การตรวจสอบตามมาตรฐานสากล	1	2	3
12	วางแผนการป้องกันและระงับเหตุฉุกเฉิน 12.1 การวิเคราะห์ความเสี่ยงและประเมินสถานการณ์ 12.2 แผนป้องกันเบื้องต้น 12.3 แผนการอพยพและการระงับเหตุ 12.4 การสื่อสารและการแจ้งเตือน	1	2	3
	ประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา	1	2	3
รวม		18	36	54

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. บทนำก่อนเข้าสู่บทเรียน
2. การสอนแบบบรรยาย พร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษา
3. สรุปและการประยุกต์บทเรียน
4. ใบงาน
5. แบบประเมินผลการเรียนรู้
6. รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส

การวัดผลประเมินผล/ระดับคะแนน

รายละเอียดการวัดผล

การระหว่างหน่วยการเรียนรู้	30.....คะแนน
การสอบปลายภาค	30.....คะแนน
บูรณาการคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	20คะแนน
งานมอบหมาย/ รายงาน/กิจกรรม	20.....คะแนน
รวม	...100.....คะแนน

ระดับคะแนน

คะแนน 80 - 100	ระดับผลการเรียนระดับ	4
คะแนน 75 - 79	ระดับผลการเรียนระดับ	3.5
คะแนน 70 - 74	ระดับผลการเรียนระดับ	3
คะแนน 65 - 69	ระดับผลการเรียนระดับ	2.5
คะแนน 60 - 64	ระดับผลการเรียนระดับ	2
คะแนน 55 - 59	ระดับผลการเรียนระดับ	1.5
คะแนน 50 - 54	ระดับผลการเรียนระดับ	1
คะแนน 0 - 49	ระดับผลการเรียนระดับ	0

สื่อการเรียนการสอน/หนังสือเรียน/หนังสือประกอบ

1. หนังสือเรียน บุญธรรม. ความปลอดภัยในงานอาชีพ.กรุงเทพฯ :ซีเอ็ดดูเคชั่น,2559
2. นายมนัส วิสุทธิสมุทร และคณะ. อาชีวอนามัยและความปลอดภัย. กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์, 2562

แหล่งเรียนรู้เพิ่มเติม

1. เว็บไซต์หน่วยงานด้านอาชีวอนามัย
2. YouTube และแพลตฟอร์มวิดีโอการสอน
3. วารสารด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย